

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 23

F: 01 478 60 58

E: gp.mz@gov.si

www.mz.gov.si

Zdravstveni zavodi

Socialnovarstveni zavodi

Številka: 012-25/2019/536

Datum: 2. 9. 2019

Zadeva: Pojasnila in odgovori na prejeta vprašanja v zvezi z realizacijo 38. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti – ZZDej-K (Uradni list RS, št. 64/17 z dne 17. 11. 2017)

Zveza: Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovore na vprašanja v zvezi z realizacijo 38. člena prehodnih in končnih določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti – ZZDej-K (Uradni list RS, št. 64/17; v nadaljnjem besedilu ZZDej-K), ki smo jih prejeli v obdobju 23. 8. 2019 do 20:00 do 31. 8. 2019 do 21:00 ure. Zaradi varstva osebnih podatkov smo identiteto pošiljateljev zakrili in izjemoma besedilo vprašanj z namenom zaščite pošiljateljev sporočil oziroma izvajalcev, delno spremenili. Sicer vprašanja navajamo v obliki kakor so bila prejeta (**niso lektorsko urejena**). Odgovore na pretekla vprašanja najdete na spleti strani Ministrstva za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) http://www.mz.gov.si/si/za_izvajalce_zdravstvenih_storitev/kadri_v_zdravstvu/ (v nadaljnjem besedilu: na spletni strani ministrstva) in spletni strani Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije-Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica-Zveza) <https://www.zbornica-zveza.si/>.

Odgovore v delu, ki se nanašajo na strokovno razlago dokumenta *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*¹, je pripravila Delovna skupina za razlago dokumenta Poklicne

¹ Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije. 2019. Dostopno na: http://flipbooks.prelom.si/Z-Z_PoklicneKompetence_FlipBook.html#book_pdf/1 (2. 9. 2019).

kompetence in aktivnosti v dejavnosti zdravstvene nege, ustanovljena s sklepom ministra, pristojnega za zdravje, št. 012-25/2019/16 z dne 6. 6. 2019.

156. vprašanje:

Imam eno vprašanje in sicer zanimam me sedaj ko imamo kompetence in je delitev dela ali lahko jaz kot srednji zdravstvenik dajem narkotike subkotalno ali intramuskolarno lahko rokujem z njimi ali ne in zanima me nam so rekli da lahko damo fiziološko raztopino ali ringer ali Ionalyte kot srednji zdravstvenik ali je res to, ker naprimer kako boš dal tekočino pacintu če i.v. kanala pa nesmeš prebrizgati?

Odgovor:

Tehnik zdravstvene nege je kompetenten za subkutano in intramuskularno aplikacijo zdravil. Glede intravenske terapije ponavljamo odgovore iz preteklih dopisov in sicer: odgovor na vprašanje št. 73, dopisa št. 012-25/2019/199 z dne 21. 7. 2019: "za uravnavanje hitrosti pretoka infuzijskih raztopin - tako na nivoju priprave oziroma asistence, kakor izvedbe, je kompetenten tehnik zdravstvene nege. Prav tako je tudi aktivnost odstranitve različnih sistemov za aplikacijo zdravil, učinkovin, krvi in krvnih pripravkov za izvedbo kompetenten tehnik zdravstvene nege in odgovor na vprašanje št. 111, dopisa št. 012-25/2019/393 z dne 2. 8. 2019: da je tehnik zdravstvene nege prav tako kompetenten za menjavo infuzijske raztopine (steklenice, vrečke) brez dodanih zdravilnih učinkovin (citostatiki, antibiotiki, visoko tvegana zdravila itd...)." Vse pretekle dopise oziroma odgovore na do sedaj prejeta vprašanja najdete na spletni strani ministrstva http://www.mz.gov.si/si/za_izvajalce_zdravstvenih_storitev/kadri_v_zdravstvu/, v zavihku Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege. Poklici v zdravstveni negi so kompetentni izvajati poklicne kompetence in aktivnosti, ki so jih usvojili v okviru formalnega izobraževanja in specialnih znanj. Predlagamo vam, da si poklicne kompetence in aktivnosti, ki jih poklici v zdravstveni negi usvojijo v okviru formalnih izobraževanj, pogledate v dokumentu *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, ki ga najdete na spletni strani: http://flipbooks.prelom.si/Z-PoklicneKompetence_FlipBook.html#book_pdf/1. V kolikor pa spadate v kategorijo tehnikov zdravstvene nege, ki so na podlagi izpolnjevanja pogojev iz 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K z delodajalcem sklenili pogodbo za delovno mesto diplomirane medicinske sestre, lahko še naprej izvajate poklicne kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre, kot ste jih izvajali pred sklenitvijo pogodbe, saj se vam z sklenitvijo pogodbe za delovno mesto diplomirane medicinske sestre oziroma sklenitvijo pogodbe o izobraževanju za zaposlene iz tretjega odstavka navedenega člena, priznavajo z delom pridobljene kompetence.

157. vprašanje:

Imam eno vprašanje, namreč zanima me glede 38. člena. Da nimam pogojev za 38. člen, razumem. Ampak ni mi jasno, da sodelavka, ki ima pogoje, ko bo prinesla potrdilo o vpisu bo lahko delala po kompetencah dipl. sester, jaz ko pa se že šolam in sem zaključila že 1. letnik in sedaj grem v drugega, pa ne smem delati po kompetencah dipl. sestre, ker nimam pogojev za 38. člen. Zanima zakaj, če bova obe hodile na isti faks in se bova isto izšolali, zakaj takšne razlike? Razumem glede plačila ampak to pa ne razumem.

Odgovor:

38. člen prehodnih in končnih določb ZZDej-K omogoča priznavanje z delom pridobljenih kompetenc. To pomeni, da se je tehnika zdravstvene nege, ki so **kumulativno** izpolnjevali pogoje določene v prvem, drugem ali tretjem odstavku 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, lahko prerazporedilo na delovna mesta diplomiranih medicinskih sester. V primeru, ki ga navajate, sklepamo, da gre za tehnika zdravstvene nege, ki je izpolnjeval pogoje iz tretjega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K; torej tehnika zdravstvene nege, ki je med drugim v zadnjih 15 letih najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre. 38. člen prehodnih in končnih določb ZZDej-K. Na podlagi izpolnjevanja pogojev zakona, ki jih z tehnik zdravstvene nege dokazuje z verodostojno izjavo odgovornega nosilca za zdravstveno nego, ki jo podpiše tudi pristojna oseba izvajalca oziroma z drugo verodostojno listinsko dokumentacijo, je delodajalec tehniku zdravstvene nege iz tretjega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K dolžan ponuditi pogodbo za prerazporeditev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre, s čimer se prizna z delom pridobljene kompetence na področju poklicnih kompetenc in aktivnosti diplomirane medicinske sestre, s čimer je med drugim navedeni zaposleni tudi pravno zaščiten in navedene poklicne kompetence in aktivnosti lahko dalje izvaja. Na ta način zaposleni ne postane diplomirana medicinska sestra, zgolj pridobi pravno podlago za izvajanje poklicnih kompetenc in aktivnosti, ki jih je usvojil z večletnim delom in pravico biti razporejen na delovno mesto za katerega ne izpolnjuje pogoja formalne izobrazbe. Zaposlenemu, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K delodajalec ponudi tudi pogodbo o izobraževanju, po zaključku izobraževanja tehnik zdravstvene nege iz tretjega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K in pridobitvi licence 64. člena ZZDej-K, postane diplomirana medicinska sestra.

V primeru, ko ne izpolnjujete pogojev iz 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K in ste tehnik zdravstvene nege, ki je vključen v dodiplomsko izobraževanje, smete izvajati zgolj poklicne kompetence in aktivnosti tehnika zdravstvene nege. Vsak zdravstveni delavec za svoje delo prevzema polno etično, strokovno, kazensko in materialno odgovornost, dosedanja sodna praksa pa je preseganje kompetenc prepoznala kot hujšo kršitev delovnih obveznosti. V vašem primeru nimate pravne podlage za izvajanje poklicnih kompetenc in aktivnosti diplomirane medicinske sestre in jo boste pridobili, ko boste izpolnjevali pogoje 64. člena ZZDej-K; t.j. zaključili dodiplomsko izobraževanje na področju zdravstvene nege in pridobili licenco za samostojno opravljanje poklica diplomirane medicinske sestre.

158. vprašanje:

Obračam se na vas s prošnjo svetovanja in pomoči:

Imamo sodelavko - medicinsko sestro v patronažnem varstvu - (ime znano ministrstvu), ki je končala šolanje pred letom 1980/1981 in je delala vsa dela - tudi dela dms v patr. varstvu - v sled tega je pred 7. leti dobila priznanje pri plači za 30% - dms in 70% - sms in delala tako do sedaj. Sedaj je dobila ponujeno pogodbo s kompetencami - a je to odklonila.

Zanima me, kako sedaj: če prav razumem se z uvedbo kompetenc ukinja kombinirana delovna mesta, to pomeni da se jo razvrsti na delovno mesto sms, - prav tako v plač. razred-hkrati pomeni, da opravlja od sedaj naprej samo ponovne kurativne obiske v patr. varstvu.

Za nas kot zavod pomeni to tudi slabost, ker če bi podpisala pogodbo, bi ob upokojitvi lahko na njeno del. mesto zaposlili dms. Sodelavka ima 2- 3 leta do upokojitve.

Odgovor:

Eden izmed pogojev za prerazporeditev zaposlenega tehnika zdravstvene nege je skladno z 38. členom ZZDej-K tudi, da je tehnik zdravstvene nege med drugimi z zakonom določeni pogoji, izpolnjeval tudi pogoj, da je več kot **50 odstotkov delovnega časa**, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre, kar vaš zapis negira – torej sklepamo, da navedena že tega pogoja ni izpolnjevala in tako tudi ni bila kandidat za prerazporeditev.

Ne glede na to pojasnjujemo, da je bilo v kolikor tehnik zdravstvene nege, ki izpolnjuje pogoje iz 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, odklonil podpis pogodbe oziroma podpis pogodbe o izobraževanju, tehniku zdravstvene nege potrebno zagotoviti, da dalje pri svojem delu ne presega poklicnih kompetenc in aktivnosti tehnika zdravstvene nege. Obenem ponovno pojasnjujemo, da kot resorsko nepristojno ministrstvo za področje plač menimo, da po datumih določenih v 38. členu prehodnih in končnih določb ZZDej-K, na kombinirana delovna mesta razporeditev ob neizpolnjevanju pogoja formalne izobrazbe, ni mogoča. V vašem primeru to pomeni, da ste bili dolžni zaposleni ponuditi pogodbo za delovno mesto tehnika zdravstvene nege in ji zagotoviti, da pri svojem delu ne presega poklicnih kompetenc in aktivnosti tehnika zdravstvene nege.

159. vprašanje:

Če srednje medicinske sestre nimajo kompetenc za opravljanje dela, jih moramo prerazporediti na drugo delovno mesto oz. odpustiti. Vaš odgovor, da še vedno lahko delajo, vendar morajo delati v skladu s kompetencami, pomeni, da moramo poleg SMS zaposliti še diplomirane medicinske sestre (DMS). V ADM srednja medicinska sestra ne izvaja 50 % delavnega časa kompetenc diplomirane medicinske sestre, zato nima pogojev za pridobitev licence.

Strokovno ne znam presoditi, ali sta v ADM potrebni dve sestri, tudi ne vem ali lahko prenesemo na zdravnike še izvajanje EKG-jev, preveze kroničnih ran, IV aplikacije... Vemo pa, da s strani ZZZS dobimo priznано v timu AMD 1.1 srednje medicinske sestre. Prosimo, da ministrstvo aktivno pristopiti k reševanju financiranja tega področja.

Odgovor:

Predlagamo, da preverite možnosti drugačne organizacije dela; npr. centralizirano snemanje EKG in drugih zahtevnejših postopkov in posegov. Pojasnjujemo tudi, da so bile na ministrstvu že ustanovljene delovne skupine za revizijo kadrovskega normativov, med drugim tudi normativov za področje zdravstvene nege.

160. vprašanje:

Zaposlena sm na odd.za zdr.nego. V dop.času imamo na odd.vsaj 1 dms, velikokrat pa 2, ter največkrat 2sms,malokrat 3. V pop.času je 1dms za 3 odd. Ali lahko odklonimo delo, za katere nimamo ZT-ji

kompetenc, ali lahko dms odkloni, da tega, za kar ima ona kompetence, ne naredi in ti narediš tako kot dosedaj? Kaj je v takem primeru narediti oz.sledi?

Odgovor:

Zaposleni v zdravstveni negi svoje delo opravljajo skladno s pridobljenimi poklicnimi kompetencami in aktivnostmi, ki so jih usvojili v okviru formalnega izobraževanja oziroma specialnih znanj in za katera tudi prevzemajo polno etično, strokovno, kazensko in materialno odgovornost. Naloga odgovornega nosilca za področje zdravstvene nege je tudi organizacija dela na področju zdravstvene nege in vzpostavitev pogojev za strokovno, kakovostno in varno izvajanje le te. Odgovorni nosilec delegira delo skladno s poklicnimi kompetencami in ciljem najvišje kakovosti in varnosti izvedenih storitev tako za paciente/uporabnike, kakor zaposlene. Organizacija dela in zakonitost le tega, je skladno z določbami 31. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP; v nadaljnjem besedilu: ZZ), odgovornost posloводства zavoda. V kolikor boste pri sovsem delu presegali poklicne kompetence in aktivnosti tehnika zdravstvene nege, ste tudi v tem delu etično, strokovno, kazensko in materialno odgovorni. Dosedanja sodna praksa pa je preseganje kompetenc prepoznala kot hujšo kršitev delovnih obveznost.

161. vprašanje:

zdravstvu sem zaposlen od februarja leta 2003, od 1. marca 2004 v centralni intenzivni terapiji, pa vse do 1. marca 2012, od 1. marca 2012 do novembra 2016 v kirurški intenzivni negi, od novembra 2016 pa vse do tega trenutka delam v kirurški operacijski dvorani. Ne vseh delovnih mestih sem opravljal dela diplomirane med. sestre.

Zdaj pa mene zanima, če so ti dve delovni mesti sorodni in če me po 38. členu pripadajo kompetence diplomirane medicinske sestre oz nova pogodba?

Odgovor:

Najprej opozarjamo, da so roki za ponudbo pogodbe za delovno mesto diplomirana medicinska sestra oziroma pogodbe o izobraževanju tehnikom zdravstvene nege, ki izpolnjujejo pogoje 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, že potekli. Po 38. členu prehodnih in končnih določb ZZDej-K zaposlenim ne pripadajo poklicne kompetence in aktivnosti temveč za na podlagi navedenega člena le te priznavajo v kolikor zaposleni izpolnjuje v zakonu kumulativno določene pogoje. V zakonu določeni pogoji so leto vpisa v srednješolsko strokovno izobraževanje programa zdravstvena nega, datum zaposlitve na delovnem mestu, ob sočasnem dejstvu, da je tehnik zdravstvene nege na dan uveljavitve ZZDej-K v zadnjih 15 letih najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre. Ponavljamo tudi del odgovora na vprašanje št. 119 dopisa št. 012-25/2019/422 z dne 14. 8. 2019: "V primeru, da je tehnik zdravstvene nege presegal poklicne kompetence in aktivnosti tudi pri preteklih delodajalcih, od teh pridobi verodostojno izjavo oziroma drugo verodostojno listinsko dokumentacijo, ki jo aktualni odgovorni nosilec za področje zdravstvene nege povzame v svoji izjavi." Iz vašega vprašanja ni razvidno kakšen je bil delež preseganja poklicnih kompetenc in aktivnosti tehnika zdravstvene nege.

162. vprašanje:

Zanima me, če ste od RSKZBN ter Zbornice – Zveze že pridobili stališče glede aspiracije stanovalcev s kanilo v socialno varstvenih zavodih, kot ste navedli v dopisu številka 012-25/2019/422 v odgovoru na 118 vprašanje.

Kako ostali zavodi rešujejo omenjeno problematiko? Ali v nočnem času kličejo dežurno ekipo?

Odgovor:

Na Zbornico-Zvezo in Razširjen strokovni kolegij za zdravstveno in babiško nego smo naslovili vprašanje v povezavi z možnostjo prenosa pristojnosti za aspiracijo preko trahealne kanile na tehnika zdravstvene nege. Po informacijah, s katerimi razpolagamo, bo stališče pripravljeno v drugi polovici septembra.

Ob podobnih vprašanjih izvajalcem svetujemo, da preverijo notranjo organizacijo procesov in možnost zagotavljanja kontinuirane prisotnosti diplomirane medicinske sestre oziroma možnost prenosa izvedbe aktivnosti na druge za to usposobljene profile – v konkretnem primeru npr. na za izvedbo aktivnosti pristojne kadre s področja fizioterapije.

163. vprašanje:

imamo zaposlenega, ki je v našem zavodu zaposlen od 27.2.2003 kot zdravstveni tehnik v reševalnem vozilu. NPK za zdravstvenega reševalca je opravil 16.2.2012, na delovno mesto Medicinska sestra – nacionalna poklicna kvalifikacija pa je bil razporejen s 1.1.2014.

Vseskozi, od dne 27.2.2003 je opravljal delo v reševalni službi, ki je zajemalo delo spremljevalca v reševalnem vozilu in voznika, vsako približno polovico delovnega časa. Ali je za priznanje kompetenc dipl.m.s. v reševalnem vozilu zadosti dejstvo, da je bil navedeni zaposleni razpisan na delo z urnikom, saj takrat diplomiranega zdravstvenika v timu še ni bilo predvidenega? To pomeni, da je tudi v primeru, ko nujnih primerov (intervencij) ni bilo, tak zaposleni ves čas, ko je bil razpisan na delo, izvajal aktivnosti dipl.m.s., kot so vodenje, organiziranje zdravstvene nege, organizacija dela,... Ali je to zadostna podlaga, da zaposleni izpolni pogoj izvajanje kompetenc dipl.m.s. več kot polovico delovnega časa?

Odgovor:

Opozarjamo, da so roki za ponudbo pogodbe iz 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K potekli. Vsebinsko odgovor na vaše vprašanje najdete v dopisu št. 012-25/2019/422 z dne 14. 8. 2019 , dostopnem na spletni strani:

http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/NOVICE/2019/Pojasnila_in_odgovori_14.8.2019_.pdf – glejte odgovor na vprašanje št. 138;

v dopisu št. 012-25/2019/393 z dne 2. 8. 2019, dostopnem na spletni strani http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/IZVAJANJE_ZDRAVSTVENE_DEJAVNOSTI1/Odgovori_na_vprasanja_2_8_2019_P.pdf – glejte odgovor na vprašanje št. 105 in

v dopisu št. 012-25/2019/199 z dne 21. 7. 2019, dostopnem na spletni strani http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/kadri_v_zdravstvu/Odgovori_38_clen_ZZDej_K_2_1_7_P.pdf – glejte odgovor na vprašanje št. 55.

164. vprašanje:

Pisem vam v imenu vseh sodelavk in sodelavcev. Informiranje in organizacija dela pri nas ni močna točka. Ali ZT lahko aplicira kemoterapijo ali je to kompetenca DMS? Pri sami aplikaciji se ne menja steklenic kemoterapije ker uporabljamo zaprt sistem. Ali se za določanje procentov poseganja dela ZT v delo DMS šteje šas do 17.12.2017? V zadnjem času se je okrepila prisotnost DMS na oddelku zato so prevzele določena dela v dopoldanskem času (prevezi ran, asistenca pri posegih ki jih opravi zdravnik, prevezi raznih žilnih dostopov itd). Pred tem smo vse to opravljali ZT. v popoldanskem času (popoldanska izmena DMS je bila vzpostavljena leta 2016). V nočnem času je dežurna DMS katera NI prisotna na oddelku. Glede na to da 90 % aplikacij KT naredimo ZT in vse prejšne naloge (katere zadnje leto delamo v popoldanskem in v nočnem času) dovolj za priznanje kompetenc. Namreč (naziv izvajalca znan ministrstvu) so zavrnili priznanje kompetenc. Prosila bi vas za čimprejšni odgovor saj imamo kmalu sestanek in bi radi imeli preverjene informacije. Prav tako nas zanima če je dovoljeno dela, ki posegajo v delo DMS opravljati dalje ker se to od nas "zahteva".

Odgovor:

Pristojnost za aplikacijo zdravil je odvisna od poti vnosa. Tehnik zdravstvene nege je pristojen za aplikacijo zdravil skozi usta, na kožo, sluznico, vaginalno, rektalno, v podkožje in v mišico. Za aplikacijo zdravil v žilo, vključno s kemoterapijo je pristojna diplomirana medicinska sestra. Prav tako tehnik zdravstvene nege ni pristojen za aplikacijo infuzijske raztopine v katerih se nahaja antibiotik, kemoterapevtik in druga visoko tvegana zdravila. Za aplikacijo take terapije je odgovorna diplomirana medicinska sestra. Tehnik zdravstvene nege je pristojen za menjavo infuzijske raztopine brez dodanih zdravil, prav tako lahko odstrani infuzijski sistem. Glede intravenske aplikacije glejte tudi odgovor na vprašanje 156 tega dopisa. Bolj podrobno si pristojnosti lahko pogledate v dokumentu *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, ki ga najdete na spletni strani: http://flipbooks.prelom.si/Z-Z_PoklicneKompetence_FlipBook.html#book_pdf/1. Veseli nas vaša navedba krepitve prisotnosti diplomirane medicinske sestre v vseh izmenah, pri čemer je potrebno poudariti, da pristojnosti oziroma poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege niso vezane na organizacijske enote, ravni izvajanja zdravstvene dejavnosti ali vrste izvajalcev, niti na izmene, ampak se poklicne kompetence in aktivnosti usvojijo v okviru formalnega izobraževanja oziroma pridobijo v obliki specialnih znanj. Tehniki zdravstvene nege ste pristojni za izvajanje poklicnih kompetenc in aktivnosti skladno s pridobljeno izobrazbo. Odgovorni nosilec za področje zdravstvene nege je dolžan delo organizirati tako, da tehniki zdravstvene nege pri delu ne presegate poklicnih kompetenc in aktivnosti. Dosedanja sodna praksa pa je preseganje kompetenc prepoznala kot hujšo kršitev delovnih obveznosti. Višje sodišče v Ljubljani je s sodbo I Kp 1659/2006 določilo, da " V medicini namreč pri prenosu del in nalog od osebe z višjo medicinsko izobrazbo na osebo z nižjo medicinsko izobrazbo ostaja odgovorna oseba tista, ki je nalogo prepustila osebi z nižjo izobrazbo". Delo skladno s poklicnimi kompetencami je tako odgovornost vsakega zaposlenega, organizacija dela in zakonitost, pa skladno z določbami 31. člena ZZ, odgovornost poslovodstva zavoda.

ZZDej-K je stopil v veljavo 17. 12. 2017. 38. člen prehodnih in končnih določb ZZDej-K se je pričel izvajati s sprejemom dokumenta *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*; t.j. s 17. 5. 2019. Ena izmed nalog iz navedenega člena je tudi ocena preseganja poklicnih kompetenc in

aktivnosti tehnikov zdravstvene nege. Za oceno preseganja kompetenc je pristojni odgovorni nosilec za področje zdravstvene nege, pri čemer izjavo o preseganju podpiše tudi odgovorna oseba izvajalca. Izjava mora biti verodostojna. Preseganje poklicnih kompetenc in aktivnosti tehnikov zdravstvene nege lahko dokazuje tudi z drugo verodostojno listinsko dokumentacijo. Preseganje kompetenc se ocenjuje v obdobju petnajst let pred uveljavitvijo ZZDej-K, t.j. pred 17. 12. 2017. Pogoj za prerazporeditev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre ob izpolnjevanju drugih v zakonu določenih pogojev (leto vpisa v srednješolsko strokovno izobraževanje programa zdravstvena nega, datum zaposlitve) je, da je tehnik zdravstvene nege v zadnjih 15 letih (gledano od uveljavitve zakona; t.j. od 17. 12. 2017) najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre.

165. vprašanje:

Sem (ime znano ministrstvu), zaposlen v (naziv znan ministrstvu) od leta 1992. Srednjo Zdravstveno Šolo sem obiskoval ob delu in jo končal l. 1998. Strokovni izpit sem opravil l. 2000. V NMP delam od uvedbe sistema NMP, z odločbo sem bil na mesto med. sestre v urgentnem vozilu razporejen l. 2008, v ekipo z voznikom - bolničarjem (80 urni tečaj), kar sem opravljal vse do leta 2015, ko smo s prihodom nove direktorice, zdravstveni tehniki postali vozniki, na mesto dipl. zn. pa so prišli bodisi tisti kolegi, ki so se vpisali v visoko zdr. šolo ali mladi diplomiranci. V obeh primerih je bila naša naloga, da jih seznanimo z delom, jih usposabljam in jim pomagamo, kar je pomenilo, da smo v veliki meri še vedno opravljali delo dipl. zn. Še danes, kljub dobri zasedbi ekip, na terenu velikokrat izvajamo iste postopke in naloge, kot dipl. zn., saj situacija od nas to zahteva.

Leta 2008 sem se prijavil na vpis v VZŠ MB, bivši direktor je obljubil plačilo šolnine (na (naziv znan ministrstvu) je bil takrat zaposlen le 1 dipl. zn., op.p.), ob vpisu, ko je bilo potrebno predložiti podatke plačnika, pa se je premislil. Sam nisem imel sredstev za pokritje šolnine, iz objektivnih razlogov, zato se kljub želji nisem došolal. NPK sem opravil 1.4.2016. Zanima me, ali lahko po 38. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti – ZZDej-K (Uradni list RS, št. 64/17 z dne 17. 11. 2017) pridobim kompetence dipl. zn., ne gre mi za plačilni razred, saj sem že v 35. plačnem razredu?! Želel bi potrditev strokovnosti, znanj in veščin, ki sem jih dolga leta opravljal in jih še izvajam!

Odgovor naše tajnice je bil, da je mnenje MZ, da trenutno ne delam na delovnem mestu dipl. zn.!?

Če bi kot zdr. tehnik ostal na delovnem mestu dipl. zn., kot so to storili v mnogih drugih zavodih, bi opravljal svoje delo vestno in strokovno še naprej, danes pa dileme o pridobitvi kompetenc ne bi bilo!? V drugih zavodih, kjer se pravilnika o NMP niso držali tako strogo, kot pri nas, so tehniki sedaj dejansko nagrajeni za svoje delo, kar je prav.

Odgovor:

Za oceno preseganja poklicnih kompetenc in aktivnosti v deležu delovnega časa je pristojen odgovorni nosilec za področje zdravstvene nege, ki naj vas tudi informira o oceni. Da je bil tehnik zdravstvene nege skladno z 38. členom prehodnih in končnih določb ZZDej-K lahko prerazporejen na delovno mesto diplomirane medicinske sestre je moral kumulativno izpolnjevati pogoje iz navedenega člena in sicer: leto vpisa v srednješolsko strokovno izobraževanje programa zdravstvena nega, datum zaposlitve na delovnem

mestu, ob sočasnem dejstvu, da je tehnik zdravstvene nege na dan uveljavitve ZZDej-K v zadnjih 15 letih najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre.

Zakon ne govori o tem, da je moral biti tehnik zdravstvene nege razporejen na delovno mesto diplomirane medicinske sestre, pač pa, da je ob izpolnjevanju drugih pogojev v zakonu več kot 50 odstotkov delovnega časa izvajal poklicne kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre.

Odgovore v povezavi z NPK glejte pri vprašanju 163 tega dopisa.

166. vprašanje:

Zaposlena sem 30 let na delovnem mestu: kirurška intenzivna terapija(šok), dom upokojencev, gastroenterološka amb. in v (nazivi izvajalcev znani ministrstvu) kot med sestra v več amb. (urološka, kardiološka, gastro, ortopedska..).

Stara sem 51 let in me zanima, če se lahko zahteva dodatno izobraževanje (6 ali 7 stopnja) oziroma kakšna dodatna izobraževanja v obliki seminarjev, da bom lahko v prihodnje opravljala enaka dela, kot jih opravljam zdaj.

Odgovor:

Uvodoma opozarjamo, da so se roki za ponudbo pogodb tehnikom zdravstvene nege, ki izpolnjujejo pogoje 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K za zaposlitev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre oziroma pogodb o izobraževanju, že iztekli. Tip izvajalca oziroma delovno mesto nista nujno povezana z izpolnjevanjem pogojev 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, ki ga najdete na tej spletni strani: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7305>. Navedeni člen ureja priznavanje z delom pridobljenih kompetenc. To pomeni, da se osebo, ki kumulativno izpolnjuje pogoje iz zakona, lahko iz delovnega mesta tehnik zdravstvene nege, prerazporedit na delovno mesto diplomirane medicinske sestre.

Poleg z zakonom določenega pogoja leta vpisa v srednješolsko strokovno izobraževanje programa zdravstvena nega in datuma zaposlitve na delovnem mestu, mora za prerazporeditev tehnik zdravstvene nege na dan uveljavitve ZZDej-K (17. 12. 2017) v zadnjih 15 letih najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajal kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre. Pristojnosti kadrov v zdravstveni negi si lahko pogledate v dokumentu *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, ki ga najdete na spletni strani: http://flipbooks.prelom.si/Z-PoklicneKompetence_FlipBook.html#book_pdf/1. 38. člen prehodnih in končnih določb določa tudi obveznosti zaposlenih, ki bodo skladno z navedenim členom prerazporejeni na delovna mesta diplomiranih medicinskih sester; zaposleni iz prvega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K morajo pridobiti licenco, zaposleni iz drugega odstavka opraviti poseben preizkus strokovne usposobljenosti in pridobiti licenco, zaposleni iz tretjega odstavka pa zaključiti dodiplomsko izobraževanje s področja zdravstvene nege in pridobiti licenco. V kolikor pogojev iz 38. člena prehodnih in končnih določb niste izpolnjevali in vam delodajalec ni ponudil pogodbe za zaposlitev na delovnem mestu diplomirane medicinske sestre oziroma pogodbe o izobraževanju, vam mora delodajalec zagotoviti delo na način, da ne bo prišlo do preseganja poklicnih kompetenc in aktivnosti, ki jih imate kot tehnik zdravstvene nege.

167. vprašanje:

Oktobra bo 13 let, odkar delam v intenzivni terapiji 3. Ker je bil zakon sprejet decembra 2017, ne padem v nobeno skupino. Zaradi tega me hočejo prestavit na drugo delovno mesto, čeprav sem do sedaj opravljala delo diplomirane medicinske sestre. Obiskovala sem visoko zdravstveno šolo. Dokončan imam prvi letnik, za drugi letnik mi manjka 6 izpitov. Imam jo namen zaključiti. Tudi sama si jo bom plačala. A je kakšna možnost, da obdržim delovno mesto? Zelo rada delam v intenzivni terapiji 3.

Odgovor:

Odgovor na vaše vprašanje smo vam posredovali z dopisom št. 012-25/2019/438 z dne 26. 8. 2019, dostopnim na spletni strani ministrstva: http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/IZVAJANJE_ZDRAVSTVENE_DEJAVNOSTI1/Odgovori_na_vprasanja_P.pdf – glejte odgovor na vprašanje št. 150.

168. vprašanje:

V našem zavodu imamo zaposlenega, ki se je v šolo za poklic zdravstveni tehnik vpisal leta 1994, šolanje pa je zaključil 30. 6. 1998. Z dnem 10. 8. 1998 se je zaposlil in pričel z opravljanjem del in nalog na delovnem mestu zdravstvenega tehnika, s 1. 8. 2008 pa je bilo njegovo delovno mesto prevedeno v delovno mesto SREDNJA MEDICINSKA SESTRA V PSIHIATRIJI (E035019). Na tem delovnem mestu je imel doseženih pet plačnih razredov iz naslova napredovanja. S 16. 7. 2009 je bil premeščen na delovno mesto ZDRAVSTVENI ANALITIK I (E047075). Na tem delovnem mestu je napredoval za štiri plačne razrede.

Imenovani je na našo službo naslovil vlogo s pobudo za premestitev na ustrezno delovno mesto v skladu z drugim odstavkom 38. člena ZZdej-K, v kateri predlaga, da se ga umesti na delovno mesto DIPL. MEDICINSKA SESTRA V PSIHIATRIJI (E037024).

V vlogi (ki jo prilagamo) navaja, da je od 19. 10. 2002 dalje več kot 12 let v celoti, in ne zgolj pretežno, izvajal aktivnosti in kompetence diplomirane medicinske sestre (tako na delovnem mestu SREDNJE MEDICINSKE SESTRE, kot tudi na delovnem mestu ZDRAVSTVENI ANALITIK (E047075) in le-te opravlja še danes. Navedbe potrjuje tudi glavna medicinska sestra klinike, kar je prav tako razvidno iz vloge.

Vprašani:

1) Glede na to, da zaseda delovno mesto v E04 plačni podskupini (zdravstveni delavci in sodelavci) in ne delovnega mesta v E03 plačni podskupini (medicinske sestre in babice), prosimo za vaše mnenje, ali bomo ravnali pravilno, da ga na podlagi 38. člena ZZDej-K premestimo na delovno mesto DIPL. MEDICINSKA SESTRA V PSIHIATRIJI (E037024).

2) V kolikor je odgovor pritrdilen, prosimo za vaše mnenje, ali je pravilno, da pri določitvi plačnega razreda na tem delovnem mestu ugotovimo istovrstnost ali sorodnost delovnih mest ZDRAVSTVENI ANALITIK I (E047075) (utemeljuje, da je na tem delovnem mestu opravljal aktivnosti in kompetence diplomirane medicinske sestre, kar naj bi bilo s pogodbo o zaposlitvi za zasedbo delovnega mesta ZDRAVSTVENI ANALITIK I (E047075) le še pravno formalno urejeno) in DIPL. MEDICINSKA SESTRA V PSIHIATRIJI (E037024) in mu upoštevamo plačne razrede, ki jih je že pridobil na delovnem mestu ZDRAVSTVENI

ANALITIK I (E047075). Ker pa že ima pridobljeno VII/1 izobrazbo (diplomirani organizator – menedžer (VS), pa mu pri določitvi osnovne plače ne bi upoštevali 14. člena ZSPJS.

Odgovor:

V povezavi z vašim vprašanjem pojasnujemo, da ste vprašanje, povezano s področjem plač in razporeditvijo v plačne razrede, ustrezno naslovili na ministrstvo, pristojno za javno upravo.

Izpostaviti bi želeli, da je bila ocena preseganja poklicnih kompetenc in aktivnosti tehnikov zdravstvene nege pristojnost in dolžnost odgovornega nosilca zdravstvene nege in posloводства in da zaposlenim za oceno preseganja deleža ni bilo potrebno pri delodajalcu vlagati vloge oziroma delodajalca pozivati za izvedbo ocene. Je pa dolžnost in odgovornost zaposlenih, ki so bili prerazporejeni na delovna mesta diplomiranih medicinskih sester na podlagi 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, da v zakonsko določenem roku pridobijo licenco za samostojno opravljanje dejavnosti zdravstvene nege.

Odgovore na pretekla vprašanja najdete na spletni strani ministrstva http://www.mz.gov.si/si/za_izvajalce_zdravstvenih_storitev/kadri_v_zdravstvu/ in spletni strani Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije v zavihku aktualna obvestila.

Pojasnjujemo, da je ministrstvo del izvršilne veje oblasti in ne del zakonodajne veje oblasti, zato ministrstvo ne sme obvezujoče razlagati zakonov. Opozarjamo tudi, da mnenja upravnih organov v Republiki Sloveniji niso in ne smejo veljati kot pravni vir. Podana mnenja so nezavezujoča v povezavi s konkretnimi izpostavljenimi primeri.

Zaključno povzemamo, da so bili izvajalci zdravstvene dejavnosti, skladno s petim odstavkom 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, dolžni najpozneje v dveh mesecih od sprejetja oziroma določitve prenovljenih poklicnih aktivnosti in kompetenc v zdravstveni negi (t.j. 17. 5. 2019) dolžni v aktih o sistemizaciji delovnih mest določiti delovna mesta diplomiranih medicinskih sester in delovna mesta tehnikov zdravstvene nege. V 30 dneh od sprejetja akta o sistemizaciji delovnih mest pa zaposlenim iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto diplomirane medicinske sestre, zaposlenim iz tretjega odstavka tega člena pa tudi pogodbo o izobraževanju ob delu. Ti roki so se iztekli.

Posledično naj se tudi vprašanja vsebinske narave, ki so se pojavljala v povezavi z implementacijo dokumenta *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, ne bi pojavljala več. Ne glede na to, bomo elektronski naslov info-kompetence.mz@gov.si, ki je bil namenjen prejemu vprašanj povezanih z realizacijo 38. člena ZZDej-K, pustili aktiven do konca septembra 2019.

Upamo, da so bili odgovori, ki jih je pripravila delovna skupina v pomoč tako izvajalcem zdravstvene dejavnosti, kakor fizičnim osebam, ki so na naveden elektronski naslov naslovili vprašanja.

Priložnost izkoriščamo tudi za ponovno zahvalo vsem, ki ste v kliničnih okoljih prispevali k realizaciji 38. člena ZZDej-K, izvajalcem zdravstvene dejavnosti pa tudi za posredovanje naprošenih podatkov.

V upanju na dobro in učinkovito sodelovanje tudi v bodoče, vas lepo pozdravljamo.

Pri odgovoru na naš dopis se, prosimo, sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Pripravila:

mag. Klavdija Kobal Straus
sekretarka

Matevž Lakota
podsekretar

mag. Kristina Kuhanec-Tratar
v.d. generalne direktorice

Vročiti:

- Zdravstvenim zavodom po e-pošti
- Socialnovarstvenim zavodom po e-pošti

V vednost:

- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije; na elektronski naslov: info@varuh-rs.si;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; na elektronski naslov: gp.mddsz@gov.si;
- Ministrstvo za javno upravo; na elektronski naslov: gp.mju@gov.si;
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; na elektronski naslov: gp.mizs@gov.si;
- Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije; na elektronski naslov: gp.zirs@gov.si;
- Zbornica-Zveza; na elektronski naslov: tajnistvo@zbornica-zveza.si;
- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije; na elektronski naslov: gp.zdruzenje@zdrzz.si;
- Skupnost socialnih zavodov Slovenije; na elektronski naslov: info@ssz-slo.si;
- Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji; na elektronski naslov: sous@siol.net;
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije; na elektronski naslov: DI@zzzs.si;
- fizičnim osebam, ki so vprašanja naslovila na naslov info-kompetence.mz@gov.si na njihove elektronske naslove.